Урок 29, дата_____ЛІТАРАТУРНАЕ ЧЫТАННЕ 4 КЛАС

Тэма: Абагульняючы ўрок па тэме “Чалавек, слова і кніга”
Мэты:

- ✔ падагуліць і замацаваць веды вучняў па пройдзеным раздзеле;
- ✔ развіваць чытацкую цікавасць да твораў аб сваіх каранях;
- ✔ фарміраваць навык работы ў групах і парах;
- ✔ фарміраваць уменне адказваць на тэсты;
- ✔ развіваць маўленне, механізм чытання па-беларуску;
- ✔ імкнуцца акрэсліць асаблівасці беларускай мовы;
- ✔ выхоўваць беражлівае станаўленне да роднай мовы.

Абсталяванне: падручнік, сшытак

ХОД УРОКА

I. АРГАНІЗАЦЫЙНЫ МОМАНТ

II. ПРАВЕРКА Д/ЗАДАННЯ

Выразнае чытанне верша

-Якія пачуцці перадае гэты верш?
-Якія малюнкі можна намаляваць да гэтага верша?
-Чым устравожаны паэт?
-Ці раздзяляеце вы яго думку? Чаму?
-Чаму аўтар называе беларускую мову мовай Скарыны і Талаша?
-Як вы разумееце выразы: “*каб цэлы свет не здаўся вузкім”, “абсяг бароў былінных і поля мудрая душа”*?
-Прачытайце, з кім і з чым аўтар параўноўвае родную мову?
-Якімі словамі пераконвае любіць мову? Прачытайце.

III. РАБОТА ПА ТЭМЕ ЎРОКА

-Сення ў нас заключны ўрок па тэме “Чалавек, слова і кніга”. Растлумачце назву раздзела.
-Што аб’ядзнае творы, якія мы прайшлі за гэты час?
-Якая мова з’яўляецца для нас роднай?
-Чаму мы лічым роднымі дзве мовы?

Работа над творамі

1. Работа ў парах

Запоўні табліцу. Запаўняючы апошні слупок, карыстайся словамі для даведак. Параўнай словы першага і другога слупкоў і адкажы на пытанне: на якой мове іх утварэнне лягчэй раз- гадаць — на рускай ці на беларускай?

Па-беларуску	*Па-руску*	*Утварэнне*
верасень		
ліпень		
надвор’е		
назоўнік		

сякера		

<u>**Словы для даведак**</u>: называе прадметы, штосьці сячы, на двары, цвіце ліпа, цвіце верас.

<u>Аб’яднай прозвішча аўтара з назвай твора, які ён напісаў</u>:

А. Вольскі *“Роднае слова”*
К. Цвірка *“Чаму?”*
А. Станюк *“ У кнігарні”*

2. “Любіце мову” (работа ў групах)
Запішы насупраць выказвання нумар слупка, у якім пра гэта гаворыцца.

- *У мове адлюстраваны вопыт жыцця, назапашаны стагоддзямі.*
- *Паэт папярэджвае нас пра адказнасць перад будучымі пакаленнямі за захаванасць беларускай мовы.*
- *Трэба ведаць і любіць мову, каб цябе паважалі людзі.*
- *Аўтар нагадвае, што трэба ганарыцца мовай, на якой размаўлялі знакамітыя асветнікі, народ- ныя героі шмат стагоддзяў таму.*
- *Без мовы чалавек не можа жыць.*
- *Беларуская мова дазваляе трапна, з душой апі- саць веліч, прыгажосць беларускай прыроды.*
- *Як ты мяркуеш, ці можна зрабіць так, каб кожны беларус мог свабодна размаўляць па-бела- руску не на ўроках у школе, а ў паўсядзённым жыцці?*

-Які з твораў раздзела вам асабліва запомнўся? Чаму?
-Чаму вучыць казка А.Вольскага “Роднае слова”?

3. Праверачная работа
Работа з тэстам.

4. Творчая работа
Работа з загадкамі (<u>*ст.102*</u>).

ІУ. ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ УРОКА. РЭФЛЕКСІЯ

- Які раздзел мы абагульнялі сення?
- Разгледзьце фотаздымкі помнікаў кнігам (<u>*ст.101*</u>). Чаму людзі ў розных краінах вырашылі ўшанаваць іх менавіта так?
-А які помнік кнігі вы прапанавалі паставіць у нашым горадзе?

У. ДАМАШНЯЕ ЗАДАННЕ

Праэкт помніка кнігі.

ТЭСТ

1. Дапоўні назву вывучанага раздзела

Чалавек, ……………… і кніга.

2. Аб’яднай творы з атрыманымі табой з гэтых твораў звесткамі

Ты даведаўся, адкуль з’явіліся словы гасцінец, дарога, акно, жыта, бульба і іншыя	**А. Вольскі “Роднае слова”**
Ты даведаўся, што ў кожнага народа ёсць свая родная мова, якую трэба любіць і шанаваць	**А. Станюк “Чаму?”**

3. Якая прыказка адпавядае галоўнай думцы вывучанага раздела? Абвядзі літару правільнага адказа

А) Новых сяброў набывай, а старых не забывай.

Б) Добрая кніга – лепшы сябр.

В) Лянівы за работы – мазоль за руку.

4. Выбяры радок, у якім указаны беларускія паэты:

А) А. Пушкін, А. Барто. С. Міхалкоў

Б) Л. Дайнека, К Цвірка, У. Карызна, Я. Колас

В) А. Вольскі, У. Ліпскі, В. Драгунскі

5. Аб’яднай стрэлкамі словы з іх тлумачэннем

ганьбіць	даць у доўг
цурацца	зневажаць
пазычыць	адракацца

<u>Ст.99-100</u>